

OB DNEVU REPUBLIKE

Vročena odlikovanja predsednika Tita

»Odlikovanja, ki vam jih danes izročamo, so visoko priznanje predsednika republike za vas neprecenljiv doprinos k razvoju naše družbene skupnosti in še posebej tistim sredinam, ki so vas prav na osnovi vaših nesebičnih prizadevanj tudi predlagale.

Vaše delo in odrekovanja pa so hkrati tudi vodilo mlajšim generacijam, za katere smo prepričani, da

znajo ceniti pa tudi koristiti vaše izkušnje za svoje delo. Tovariši in tovarišice, iskreno se vam zahvaljujemo!« Tako je med drugim dejal predsednik občinske skupščine Vili Belič, ki je na krajši slovesnosti izročil 24 našim občanom odlikovanja predsednika republike.

Prejeli so jih:

RED ZASLUG ZA NAROD Z ZLATO ZVEZDO:

Vekoslav Perpar (na predlog občinskega odbora ZZB NOV)
France Smrke (na predlog občinskega odbora ZZB NOV) in
dr. France Škerl (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV Rožna dolina)

RED DELA Z RDEČO ZASTAVO IN RED ZA HRABROST

Ivo Pirkovič (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV Rožna dolina)

RED REPUBLIKE S SREBRNIM VENCEM

Boris Jakopin (na predlog KK SZDL Ig)

Polonca Škulj-Jevc (na predlog občinskega odbora ZZB NOV) Krim-Rudnik)

Franc Kelvišar (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV Krim-Rudnik)

Anton Leskovec (na predlog občinskega odbora ZZB NOV)

Vilko Menard (na predlog občinskega odbora ZZB NOV)

Avgust Mikec (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV Krim-Rudnik)

RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI

Janez Barlič (na predlog KK SZDL Trnovo)

Jože Kastelic (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV Krim-Rudnik)

RED BRATSTVA IN ENOTNOSTI S SREBRNIM VENCEM

Vladimir Lakovič (na predlog občinskega odbora ZZB NOV)

RED DELA Z ZLATIM VENCEM

Boris Makovec (na predlog ZKO Ljubljana)

RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM

Milica France (na predlog KK SZDL Trnovo)

Milena Leskovic (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV Krim-Rudnik)

Marija Zore (na predlog krajevnega odbora ZZB NOV »Dušan Kraigher« Trnovo)

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

France Bezek (na predlog KK SZDL Rakitna)

Jože Debevc (na predlog KK SZDL Rakitna)

Franc Erzar (na predlog sveta KS in KK SZDL Trnovo)

Janez Klemenc (na predlog HP Koliška - TOZD Vinocet)

Jože Potočnik (na predlog HP Koliška - TOZD Vinocet)

MEDALJA DELA

Janez Svete (na predlog HP Koliška - TOZD Vinocet)

V imenu odlikovancev (tovarišema Vekoslavu Perparju in Ivo Pirkoviču, ki se podelitve nista mogla udeležiti in jima bodo odlikovanja ob priliki vročena) sta se za visoka priznanja in pozornost občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij najiskrenejše zahvalila Milena Leskovic in Avgust Mikec.

Red zaslug za narod z zlato zvezdo je prejel tudi dr. France Škerl

OB IZIDU KNJIGE

Gradivo za zgodovino NOB v občini Ljubljana Vič-Rudnik

V sodelovanju s predsedstvom občinskega odbora ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik, je naše uredništvo pripravilo krajši razgovor ob izidu omenjene knjige, z namenom, da se tudi sicer nasploh pobilže seznanimo s prizadevanji o pripravi in sistematičnem zbiranju zgodovinskega gradiva. Beseda je tekla izključno o zgodovinskem gradivu narodnoosvobodilnega gibanja na področju sedanje občine Ljubljana Več-Rudnik.

Razgovora so se udeležili: člani komisije, ki je gradivo izbrala in uredila in sicer - Alfred Janko, Janez Logar, Vilko Menard in Drago Vončina; predsednik občinskega odbora ZZB NOV Stane Vrhovec, predsednik medvojnega aktiva OF pri OK SZDL Anton Černivec; član predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Milan Vrtačnik; prvoborec Ivan Jevc; medvojni aktivist Ciril Glavan; Vlado Drapar - predsednik KO ZZB NOV Rožna dolina; Franc Malovrh - predsednik občinske konference SZDL; Slavica Kumar - predsednica sveta za razvijanje revolucionarnih tradicij pri OK SZDL in Vasja Butina - izvršni sekretar v občinskem komiteju ZKS. Vabljenih je bilo sicer še nekaj tovarišev, vendar se vabilu niso mogli odzvati.

Verjetno bi v tem zapisu veljalo najprej osvetliti pot od ideje do izida knjige in nato nameniti več besed prvim ocenam, mnenjem in odmevom. Tudi naš razgovor je tekkel v tej smeri. Področje viškordniške občine, kot neposrednega zaledja z žico obdane Ljubljane je bilo v času NOB »razgibano«, saj so bili prav tu ustanovljeni številni bataljoni in brigade, v Dolomitih je imel sedež izvršni odbor OF, ki je bila tudi sicer ustanovljena ob Večni poti, dalje Kolarjeva gošča, Hruševo, Ključ, Turjaški grad, Orle in še bi lahko naštevali - so bili in so pojmi, neizbrisno zapisani v trpko a zmagovito polpreteklo slovensko zgodovino.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV je zato leta 1973 imenovalo posebno komisijo z namenom, da bi le-ta obstoječi material - bodisi v pisni obliki oziroma na podlagi spominov

še živečih udeležencev NOB - zbrala in sistematično ter kronološko uredila v knjigo. Pri tem nikakor niso bile v ospredju ambicije, da bi ta publikacija predstavljala oziroma pomenila zgodovinsko podobo občine. In kot so člani komisije še posebej poudarili, prav to gradivo naj bi omogočalo pisanje zgodovine. Knjiga naj bi bila in danes to tudi je - vir za zgodovinske pisarje. Pri sestavljanju tega kronološkega pregleda, so se opirali na dostopno tiskano literaturo, pa tudi na nekatere nenatisnjene vire ter ustna pričevanja. Pričakovani so večji odzivi pri sodelovanju posameznih krajevnih odborov ZZB NOV (predvsem že napisane in ohranjene kronike NOB za področja posemeznih krajev) toda žal je bilo po tej poti zbranega gradiva bore malo.

Urejevalci tega gradiva so nedvomno opravili dragoceno delo, ki je bilo dolgotrajno, potrpežljivo in naporno. Za svoje delo zaslužijo priznanje. Seveda pa njihova vloga ni bila in jo kot tako tudi niso opravljali - preverjanje resničnosti zbranih podatkov. Smatrali so, da je že uporabljena literatura predvsem tista, ohranjena v pisani besedi in podpisana, že zagotovilo za potrjeno resnico. Prav tako pa tudi menijo, da je v marsičem gradivo še vedno nepopolno.

Ko se je razgovor prevesel v svojo drugo polovico, so udeleženci živo spregovorili in iznesli svoje ocene, mnenja pa tudi kritike. Res je, da je v tem gradivu verjetno prisotnih nekaj neresnic oziroma polresnic. Tako so nekateri dogodki in posamezniki prikazani v drugačni luči, da so praktično »izpuščena« poglavja o delovanju SKOJ-a, mladine, da npr. ni bila uporabljena kronika Rožne doline kot vir, da nekatera grozljiva dejanja črnorokcev niso zajeta, bogate informativne dejavnosti skorajda ni zaslediti in lahko bi še marsikaj ugotavljali. Morda tudi to, da iz takšnega ali drugačnega razloga niso bile uporabljene zbrane dokumentacije nekaterih posameznikov!

Vendar to ne pomeni pa tudi ne sme, so razpravljajci odločno poudarili, da to gradivo ostaja takšno kot je! V tem trenutku vsekakor

predstavlja bogato paleto zbranih pa tudi močno uporabnih (pravzaprav smo takšno publikacijo že dolgo časa pogrešali) dejstev in podatkov. Čimprej pa je treba pristopiti k dopolnjevanju že zbranega, skratka knjigo je potrebno oplemenititi z vrsto pričevanj in morebitnimi še obstoječimi zapisi. Po tej poti pa bo ta publikacija tudi v resničnosti pričevanega in objavljenega dosegla svoj namen tudi po tisti plati, kjer nehoti izkrivlja verodostojnost. Ob tem pa imejmo pred očmi, da je vrsta publikacij izdanih v povojnem obdobju na tematiko narodnoosvobodilnega gibanja v mnogih primerih doživljala prav glede resničnosti nekaterih podatkov vrsto

odmevov in kritičnih ugotovitev. Ta spoznanja pa so v svoji prvobitnosti popolnoma življenjska, saj je navsezadnje razumljivo, da so ob številnih še živečih udeležencih NOB tovrstna razmišljanja kot normalen pojav tudi prisotna.

Krajevne kronike o narodnoosvobodilnem gibanju, moramo izdelati, nadaljevati pa moramo tvorno in predvsem organizirano tudi z dopolnjevanjem tega gradiva. Takšen je bil soglasen dogovor vseh, ki so se razgovora udeležili. V okviru Sveta za razvijanje revolucionarnih tradicij pri OK SZDL bo formiran poseben odbor za zgodovinske pisarje. Njegova naloga pa bo vsaj sedaj, v prvi vrsti zbrati in urediti številne dopolnitve, ki se bodo nanašale na to, že izdano knjigo.

Vse dopolnitve, pripombe, predloge in podatke, pa bodo zbrali na občinskem odboru ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik - Trg MDB 7, kamor jih lahko vsi obrazložene in dokumentirane tudi posredujete!

Naj zaključimo z mislijo enega izmed razpravljajcev. »Dolžni smo to napraviti kot naš dolg do naroda in še posebej do mladih generacij ter navsezadnje tudi do vseh, ki so za svoboden in srečen današnji in jutrišnji dan žrtvovali najdragocenejšo - svoja življenja!«

JANJA DOMITROVIČ

Z razgovora ob izidu knjige